

کلمات روش تحقیق

(رشته‌های علوم اجتماعی، جامعه‌شناسی، علوم تربیتی، علوم سیاسی و...)

مؤلف:

دکتر علی نوری

سرشناسه:

نوری، علی، ۱۳۵۴ فروردین -

عنوان و نام پدیدآور:

کلیات روش تحقیق (رشته‌های علوم اجتماعی، جامعه‌شناسی،

علوم تربیتی، علوم سیاسی و ...) / مولف علی نوری.

مشخصات نشر:

تهران: پیک اندیشه آموزگار، ۱۳۹۶.

مشخصات ظاهری:

۱۴۴ ص.

شابک:

978-600-92710-7-8 : ۱۵۰۰۰۰ ریال

وضعیت فهرست نویسی:

فیفا

موضوع:

تحقیق — روش‌شناسی

موضوع:

Research — Methodology

ردد بده نگره:

۱۳۹۶ ۸۷۴/۹/۱۵۵/۱۸۰ Q

رده بندی دیویی:

۰۰۱/۴۲

شماره کتابشناسی ملی

۴۹۹۳۴۳۲

انتشارات پیک اندیشه آه زک

نام کتاب: کلیات روش تحقیق

تألیف: دکتر علی نوری

تیراژ: ۱۰۰۰ نسخه

نوبت چاپ: اول - ۱۳۹۶

چاپ و صحافی: دیجیتال

بها: ۱۵۰/۰۰۰ ریال

نشانی: تهران - خیابان آزادی - خیابان بهبودی - کوچه امیر - ۱۰ - طبقه دوم

تلفن: ۰۰۹۱۹۶۰۸۰۰۲۰ - ۶۶۰۸۶۱۰۵

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۹۲۷۱۰-۷-۸

فهرست مطالب

مقدمه ک

فصل اول: روش پژوهش علمی ۱

۱..... ماهیت علم و اهداف آن

۲..... منابع شناخت

۲..... طبقه‌بندی علوم

۳..... ویژگی‌های علوم انسانی

۴..... تعریف عینیت و ذهنیت

۴..... مبانی علم و علم اجتماع

۵..... الگوی تبیینی (پارادایم)

۵..... تبیین یک نگارانه و قریب به بیانی

۵..... پژوهش علمی

۶..... روش‌شناسی

۶..... روش تحقیق

۷..... مکاتب روش‌شناسی

۹..... تمایز روش‌ها (روش تأویل):

۱۰..... روش‌شناسی سیستمی کل‌نگر (تلفیقی، دیالکتیکی)

۱۰..... برخی مکاتب دیگر روش‌شناسی

۱۳..... پرسش و پاسخ فصل اول

فصل دوم: عناصر پژوهش ۱۷

۱۷..... مقدمه

۱۷..... مفهوم

۱۸..... شاخص

۱۸..... سازه:

۱۹..... تعاریف:

۲۱..... انواع متغیر

۲۴..... مقیاس‌های اندازه‌گیری:

۲۵..... فرضیه

۲۶..... انواع فرضیه‌ها

۲۸	نظریه (تنوری)
۲۹	انواع نظریه
۲۹	اعتبار
۲۹	انواع اعتبار
۳۱	پایایی
۳۳	پرسش و پاسخ فصل دوم

۵۱	فصل سوم: طیف‌بندی یا مقیاس‌بندی
۵۲	طیف مقایسه زوجی
۵۳	طیف وگاردوس یا طیف فاصله اجتماعی
۵۴	طیف تورستون
۵۵	طیف لیکرت (مقیاس نمرات)
۵۷	طیف گمن
۵۹	طیف برش صلب (بارگود)
۶۰	پرسش و پاسخ فصل سوم

۶۹	فصل چهارم: انواع روش پژوهش
۶۹	مقدمه
۶۹	۱. انواع روش تحقیق با در نظر گرفتن معیار زمان
۷۰	۲. روش‌های تحقیق با توجه به میزان ژرفایی
۷۰	۳. روش‌های تحقیق با توجه به معیار وسعت
۷۰	۴. روش‌های تحقیق با در نظر گرفتن معیار کاربرد
۷۱	۵. انواع تحقیقات براساس ماهیت داده‌ها
۸۰	تحقیقات کیفی
۸۳	سایر روش‌های تحقیق
۸۵	پرسش و پاسخ فصل چهارم

۹۱	فصل پنجم: شیوه‌ها و ابزار جمع‌آوری داده‌ها
۹۱	مقدمه
۹۲	مشاهده
۹۳	مصاحبه
۹۴	پرسش‌نامه
۹۶	انواع ساخت‌دهی و تنسيق پرسش‌نامه

فهرست / ط

۹۶	گردآوری داده‌های موجود.....
۹۸	پرسش و پاسخ فصل پنجم.....

۱۰۳	فصل ششم: نمونه‌گیری.....
۱۰۳	مفاهیم مرتبط با نمونه‌گیری.....
۱۰۴	انواع نمونه‌گیری.....
۱۰۴	نمونه‌گیری احتمالی.....
۱۰۵	انواع نمونه‌گیری احتمالی.....
۱۰۸	انواع نمونه‌گیری غیراحتمالی.....
۱۰۹	حجم نمونه.....
۱۱۰	نکاتی دربارهٔ حجم نمونه.....
۱۱۲	پرسش و پاسخ فصل ششم.....

۱۱۷	فصل هفتم: طرح پژوهش.....
۱۱۷	مقدمه.....
۱۱۷	مراحل طرح پژوهش.....
۱۱۸	انتخاب موضوع.....
۱۱۸	(مسئله‌یابی).....
۱۱۸	بیان مسئله.....
۱۱۸	مرور ادبیات و پیشینه پژوهش.....
۱۱۹	فواید تعیین اهداف و پرسش‌های پژوهش.....
۱۱۹	مراحل تدوین چارچوب نظری تحقیق.....
۱۱۹	عملیاتی کردن.....
۱۲۰	تبیین تجربی شامل.....
۱۲۰	نتیجه‌گیری (انتشار یافته‌ها).....
۱۲۰	فهرست منابع.....
۱۲۱	پرسش و پاسخ فصل هفتم.....

۱۲۳	فصل هشتم: راهنمای نگارش پایان‌نامه کارشناسی‌ارشد و رساله دکتری.....
-----	---

۱۳۱	منابع و مآخذ.....
-----	-------------------

مقدمه

کتاب حاضر حاصل سال‌ها تدریس درس روش تحقیق در مقاطع مختلف دانشگاهی است. انجام تحقیقات اجتماعی و طرح‌های پژوهشی توسط نگارنده به کاربردی شدن و ملموس بودن مطالب این کتاب کمک کرده است. به نظر می‌رسد کلاس‌های درس باید تبدیل به بهترین منابع برای تولید محتواهای آموزشی و علمی شود. زیرا کلاس محل مباحثه و تضارب آرا است و از طریق آن باید بهترین چارچوب‌های نظری و آموزشی تولید شود. باری، تلاش شده است در کتاب پیش روی شما برای یک کاستی در عرصه آموزش علم اجتماعی و به ویژه درس روش تحقیق پاسخ مناسب پیدا شود. اگرچه تعداد زیادی کتاب‌های روش تحقیق از نویسندگان خارجی ترجمه شده و تألیفات اساتید این رشته نیز در دسترس دانشجویان گرامی قرار دارد، اما در این کتاب به کلیات پرداخته شده است. تلاش شده مطالب به ساده‌ترین روش مطرح شود و معانی مفاهیم به ساده‌ترین صورت ممکن منتقل شود. زیرا اگر دانشجویان با مفاهیم کلی آشنا شوند، یاد گرفتن برریات آن مفاهیم خیلی آسانتر انجام خواهد شد. لذا در این کتاب دانشجوی یک دید کلی نسبت به همه مفاهیم مهم روش تحقیق پیدا خواهد کرد و در هر زمینه مطالب اساسی را خواهد آموخت. حال اگر بخواهد همان مفهوم را به صورت تخصصی برای منظور خاصی یاد بگیرد به منبع تخصصی مربوطه مراجعه خواهد کرد.

کتاب شامل ۸ فصل است که فصل اول آن به تعریف علم، درس پژوهش علمی، روش‌شناسی و مکاتب مربوطه پارادایم‌ها و ویژگی‌های تحقیق علمی می‌پردازد و به طور کلی مباحث تئوریک روش‌شناسی در آن مطرح می‌شود. در فصل دوم، درباره عناصر تحقیق شامل مفهوم، شاخص، سازه، متغیرها، فرضیه‌ها و نظریه‌ها، اعتبار و روایی بحث شده است. فصل سوم شامل مباحث مربوط به انواع طیف است.

در فصل چهارم انواع روش پژوهش کمی و کیفی شرح داده شده است. فصل پنجم به تکنیک‌های جمع‌آوری داده‌های شامل مشاهده، مصاحبه و پرسش‌نامه می‌پردازد. در فصل ششم مفهوم نمونه‌گیری و انواع آن ارائه گردیده است و شیوه برآورد حجم

نمونه آمده است. در فصل هفتم مراحل یک پژوهش علمی (طرح تحقیق) مطرح گردیده است و در فصل پایانی راهنمای نگارش پایان نامه کارشناسی ارشد و دکتری برای استفاده دانشجویان گرامی آمده است.

در هر فصل پس از بیان کلی مفاهیم، پرسش‌هایی به همراه پاسخ مربوطه برای تعمیق مطالب مطرح شده است.

در پایان از اساتید ارجمند جناب آقای دکتر فکرازاد به خاطر ارائه رهنمودها و خانم دکتر بهمنه نظری برای خواندن کتاب و ارائه نظریات اصلاحی صمیمانه سپاسگزارم. هم چنین ر سرکار خانم سهیلا علیپور جهت تایپ و ویرایش مطالب ممنونم.

امیدوارم این دستاورد اندک مورد توجه اساتید محترم و دانشجویان گرامی قرار گیرد و نقایص کتاب را این حقیر گوشزد نمایند.

با سپاس

علی نوری

پاییز ۱۳۹۶ خورشیدی

E- mail: nouri54@yahoo.com

ali.nouri2@gmail.com